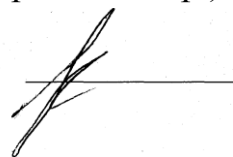

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

Затверджено
на засіданні кафедри загальної педагогіки
та педагогіки вищої школи
факультету педагогічної освіти
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 26 серпня 2022 р.)
Завідувач кафедри
проф. Квас О. В.

Л.О. Ковальчук

МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ЯКОСТІ ОСВІТИ

Методичні матеріали
до семінарських і практичних занять,
організації контролю програмних результатів навчання
магістрів I курсу факультету педагогічної освіти
(для спеціальності: 011 «Освітні, педагогічні науки»)

Львів 2022

ЗМІСТ

Мета та завдання навчальної дисципліни	3
Методичні вказівки до семінарських і практичних занять	4
<i>Семінарське заняття №1. Наука як система знань і сфера людської діяльності. Наукове пізнання</i>	4
<i>Семінарське заняття №2. Використання методологічних підходів у дослідженні актуальних проблем управління та експертизи освітнього простору</i>	4
<i>Практичне заняття №1. Пошук і аналіз літературних джерел дослідження актуальних проблем освіти</i>	5
<i>Практичне заняття №2. Пошук і оформлення літературних джерел дослідження актуальних проблем освіти</i>	5
<i>Практичне заняття №3. Визначення актуальності, об'єкта, мети, завдань і гіпотези як загальноприйнятих методологічних парламентів наукового дослідження</i>	5
<i>Практичне заняття №4. Обґрунтування наукової новизни, теоретичної і практичної значущості як загальноприйнятих методологічних парламентів наукового дослідження</i>	6
<i>Практичне заняття №5. Моделювання етапів наукового дослідження</i> ...	6
<i>Практичне заняття №6. Розроблення програми наукового дослідження</i>	6
<i>Практичне заняття №7. Використання теоретичних методів дослідження у розв'язанні актуальних проблем управління й експертизи освітнього простору</i>	7
<i>Практичне заняття №8. Використання емпіричних методів дослідження у розв'язанні актуальних проблем управління й експертизи освітнього простору</i>	7
<i>Практичне заняття №9. Планування, організація та проведення педагогічного експерименту</i>	8
<i>Практичне заняття №10. Опрацювання, аналіз, інтерпретація результатів наукових досліджень</i>	8
<i>Практичне заняття №11. Розв'язування педагогічних задач і ситуацій на визначення показників якості освіти (на прикладі закладів дошкільної освіти і загальної середньої освіти)</i>	9
<i>Практичне заняття №12. Розв'язування педагогічних задач і ситуацій на визначення показників якості освіти (на прикладі закладів вищої освіти)</i>	9
<i>Семінарське заняття №3. Поетапне проектування навчально-наукової роботи студентів (на прикладі курсової роботи)</i>	9
<i>Семінарське заняття №4. Поетапне проектування науково-дослідної роботи студентів (на прикладі магістерської роботи)</i>	10
Організація контролю навчальної діяльності студентів	10
1. Розподіл балів, які отримують студенти	10
2. Система виставлення балів	10
3. Питання, винесені на іспит	12
Рекомендована література	14

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: засвоєння студентами методологічних, теоретичних і практичних основ курсу, ознайомлення з особливостями наукових досліджень відповідно до фахового спрямування, професійно-педагогічна підготовка фахівців ступеня «магістр» до написання різних видів наукових робіт (у т.ч. й магістерської), проведення наукових досліджень у різних типах закладів освіти під час педагогічної практики, формування наукової культури у майбутніх магістрів освітніх, педагогічних наук, професіоналів з управління та експертизи освітнього простору тощо.

Основні завдання:

- ◆ осмислення методологічних основ та логіки наукових досліджень;
- ◆ формування адекватного розуміння сутності науки, її цілей та функцій, загальних принципів наукового пізнання, концепції та методологічних підходів до дослідження педагогічних проблем з урахуванням фахового спрямування;
- ◆ оволодіння концептуальними основами наукового дослідження, науковим апаратом дослідження, моделюванням етапів наукового дослідження, методичним та математичним інструментарієм його проведення відповідно до фахового спрямування;
- ◆ ознайомлення з плануванням, організацією та проведенням педагогічного експерименту в науково-дослідній роботі;
- ◆ оволодіння теоретичними і практичними основами опрацювання, аналізу та інтерпретації результатів наукового дослідження;
- ◆ підготовка до написання різних видів наукових продуктів.

Програма навчальної дисципліни передбачає:

- ◆ вивчення теоретичних, методологічних і методичних основ курсу, логіки і методологічних підходів до організації і проведення наукових досліджень;
- ◆ роботу з науковими літературними джерелами, підготовку й оформлення різних видів науково-дослідної роботи студентів, у т.ч. кваліфікаційних робіт;
- ◆ ознайомлення студентів з плануванням, організацією та проведенням наукових досліджень;
- ◆ з'ясування особливостей організації та проведення педагогічного експерименту;
- ◆ опрацювання, аналіз та інтерпретацію результатів наукових досліджень;
- ◆ виконання навчального проекту;
- ◆ реалізацію міждисциплінарних зв'язків з іншими навчальними дисциплінами.

У процесі вивчення студентами навчальної дисципліни «Методологія та методи наукових досліджень якості освіти», опанування ними теоретичними, методологічними, методичними і практичними засадами курсу формуються такі **програмні компетентності**: *інтегральна; загальні; фахові*. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує формування **програмних компетентностей** і досягнення **програмних результатів навчання** (зазначені у «Силабусі з навчальної дисципліни»).

МЕТОДОЛОГІЯ І ЛОГІКА НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Семінарське заняття № 1

НАУКА ЯК СИСТЕМА ЗНАТЬ І СФЕРА ЛЮДСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ. НАУКОВЕ ПІЗНАННЯ¹

◆ Питання, винесені на обговорення:

1. Наука як система знань і сфера людської діяльності.
2. Теоретичні та методологічні принципи науки, її цілі, функції.
3. Наукознавство. Кваліметрія
4. Наукове пізнання, сутність, його рівні і види. Принципи пізнання.
5. Наукове дослідження (сутність, класифікація).

Теоретичний блок (с. 8–13)².

Практичний блок (с. 22).

Діагностичний блок (для самоконтролю — с. 23–40).

📖 *Рекомендована література: 2–5* (8–13, 15–18, 22, 26–28, 29–35)³.

Семінарське заняття № 2

ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДОЛОГІЧНИХ ПІДХОДІВ У ДОСЛІДЖЕННІ АКТУАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ УПРАВЛІННЯ ТА ЕКСПЕРТИЗИ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ (наукова конференція)

◆ Питання, винесені на обговорення:

1. Методологія в педагогіці (сутність, рівні).
2. Методологічні підходи до організації наукових досліджень якості освіти (характеристика сутності, основних вимог щодо використання).

Теоретичний блок (с. 14–21).

Практичний блок (с. 22).

Діагностичний блок (для самоконтролю — с. 23–40).

📖 *Рекомендована література: 2–5* (8–13, 15–18, 22, 26–28, 29–35).

¹ Максимальна оцінка програмних результатів навчання студентів наведена на с. 7.

² Див. всі вказівки до заняття: Ковальчук Л. Моделювання науково-педагогічних досліджень: навч. посіб. Львів: Видав. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 520 с.

³ Обов'язкові літературні джерела виділено жирним шрифтом, у круглих дужках — додаткові джерела, в яких висвітлені навчальні питання теми, що вивчається. Додаткові джерела пропонуються на вибір студента.

Практичне заняття № 1

ПОШУК І АНАЛІЗ ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ ДОСЛІДЖЕННЯ АКТУАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ ОСВІТИ

◇ Питання, винесені на обговорення:

1. Науково-дослідна робота, її види.
2. Наукова інформація, форми обміну науковою інформацією.
3. Правила реферування наукових публікацій.

Теоретичний блок (с. 41–55).

Практичний блок (с. 58–59).

Діагностичний блок (для самоконтролю — с. 62–79).

 Рекомендована література: 2–5 (9, 14, 16–18, 22, 26–28, 29–35).

Практичне заняття № 2

ПОШУК І ОФОРМЛЕННЯ ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ ДОСЛІДЖЕННЯ АКТУАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ ОСВІТИ

◇ Питання, винесені на обговорення:

1. Вимоги до оформлення списку використаних джерел.
2. Реферативний огляд літературних джерел.

Теоретичний блок (с. 56–57).

Практичний блок (с. 59–61).

Діагностичний блок (для самоконтролю — с. 62–79).

 Рекомендована література: 2–5 (9, 14, 16–18, 22, 26–28, 29–35).

Практичне заняття № 3

ВИЗНАЧЕННЯ АКТУАЛЬНОСТІ, ОБ'ЄКТА, МЕТИ, ЗАВДАНЬ І ГІПОТЕЗИ ЯК ЗАГАЛЬНОПРИЙНЯТИХ МЕТОДОЛОГІЧНИХ ПАРАМЕТРІВ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

◇ Питання, винесені на обговорення:

1. Концепція і логіка педагогічного дослідження.
2. Методологічні параметри педагогічного дослідження.
3. Актуальність дослідження, її обґрунтування.
4. Об'єкт і предмет дослідження.
5. Формулювання мети і визначення завдань дослідження.
6. Гіпотеза, умови її формування.

Теоретичний блок (с. 80–86).

Практичний блок (с. 89–92, 94).

Діагностичний блок (для самоконтролю — с. 96–109).

 Рекомендована література: 2–5 (6, 9–12, 14, 16–19, 26–28, 29–35).

Практичне заняття № 4
ОБҐРУНТУВАННЯ НАУКОВОЇ НОВИЗНИ, ТЕОРЕТИЧНОЇ І
ПРАКТИЧНОЇ ЗНАЧУЩОСТІ ЯК ЗАГАЛЬНОПРИЙНЯТИХ
МЕТОДОЛОГІЧНИХ ПАРАМЕТРІВ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

◇ **Питання, винесені на обговорення:**

1. Наукова новизна дослідження.
2. Теоретична значущість дослідження.
3. Практична значущість дослідження.

Теоретичний блок (с. 87–88).

Практичний блок (с. 89–92, 94).

Діагностичний блок (для самоконтролю — с. 96–109).

📖 *Рекомендована література: 2–5* (6, 9–12, 14, 16–19, 26–28, 29–35).

Практичне заняття № 5
МОДЕЛЮВАННЯ ЕТАПІВ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

◇ **Питання, винесені на обговорення:**

1. Моделювання етапів педагогічного дослідження за І. Зайченком.
2. Моделювання етапів педагогічного дослідження за Н. Волковою.
3. Моделювання етапів педагогічного дослідження В. Шейком.
4. Моделювання етапів педагогічного дослідження за В. Ягуповим.
5. Моделювання етапів педагогічного дослідження за Ю. Сурміним.
6. Моделювання етапів педагогічного дослідження за М. Поташником.
7. Моделювання етапів педагогічного дослідження за Т. Ваumanem, Т. Pilch.

Теоретичний блок (с. 110–120).

Практичний блок (с. 123).

Діагностичний блок (для самоконтролю — с. 124–135).

📖 *Рекомендована література: 2–5* (6, 14, 16–19, 26–28).

Практичне заняття № 6
РОЗРОБЛЕННЯ ПРОГРАМИ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

◇ **Питання, винесені на обговорення:**

1. Обґрунтування загальної схеми проведення наукового дослідження.
2. Обґрунтування програми проведення наукового дослідження:
  - а) методологічний розділ програми наукового дослідження;
  - б) методико-процедурний розділ програми наукового дослідження.

Теоретичний блок (с. 121–122).

Практичний блок (с. 123).

Діагностичний блок (для самоконтролю — с. 124–135).

📖 *Рекомендована література: 2–5* (6, 14, 16–19, 26–28).

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ТА МЕТОДИКО-ТЕХНОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДІВ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Практичне заняття № 7

ВИКОРИСТАННЯ ТЕОРЕТИЧНИХ МЕТОДІВ ДОСЛІДЖЕННЯ У РОЗВ'ЯЗАННІ АКТУАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ УПРАВЛІННЯ Й ЕКСПЕРТИЗИ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ

◆ Питання, винесені на обговорення:

1. Теоретичні методи наукового дослідження (сутність, класифікація).
2. Характеристика теоретичних методів наукового дослідження.

- ✓ аналіз і синтез
- ✓ індукція та дедукція
- ✓ порівняння й аналогія
- ✓ абстрагування і моделювання
- ✓ ідеалізація і екстраполяція
- ✓ конкретизація й узагальнення

Теоретичний блок (с. 136–141).

Практичний блок (с. 147–148).

Діагностичний блок (для самоконтролю — с. 151–174).

📖 *Рекомендована література: 2–5* (6, 9–11, 14, 16–20, 26–28, 29–35).

Практичне заняття № 8

ВИКОРИСТАННЯ ЕМПІРИЧНИХ МЕТОДІВ ДОСЛІДЖЕННЯ У РОЗВ'ЯЗАННІ АКТУАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ УПРАВЛІННЯ Й ЕКСПЕРТИЗИ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ

◆ Фронтальна бесіда

1. За якою ознакою методи дослідження відносять до емпіричних? Як їх класифікують?
2. У чому полягає сутність спостереження? Назвіть його види.
3. Що розуміють під методом вивчення документації?
4. До актуальних проблем управління й експертизи освітнього простору належить моніторинг результатів діяльності. Назвіть метод і вкажіть, які продукти діяльності визначають з його допомогою?
5. Назвіть опитувальні (статистичні) методи наукового дослідження.
6. У чому полягає сутність бесіди як методу дослідження? Назвіть її види.
7. У чому полягає сутність інтерв'ю як методу дослідження? Назвіть його види.
8. Охарактеризуйте метод анкетування (сутність, види, інструментарій).

9. Охарактеризуйте методи вимірювання (сутність, види, інструментарій).
10. Охарактеризуйте методи оцінювання (сутність, види, інструментарій).

Теоретичний блок (с. 142–146).

Практичний блок (с. 149–150).

Діагностичний блок (для самоконтролю — с. 151–174).

 Рекомендована література: 2–5 (6, 9–11, 14, 16–20, 26–28, 29–35).

Практичне заняття № 9
ПЛАНУВАННЯ, ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ
ПЕДАГОГІЧНОГО ЕКСПЕРИМЕНТУ
(презентація науково-дослідного проєкту)

◆ **Питання, винесені на обговорення:**

1. Сутність педагогічного експерименту.
2. Особливості педагогічного експерименту.
3. Функції педагогічного експерименту.
4. Види педагогічного експерименту.
5. Етапи проведення педагогічного експерименту.
6. Техніка застосування констатувального експерименту першого порядку.
7. Зміст, організування та методика формувального експерименту.
8. Констатувальний експеримент другого порядку.

Теоретичний блок (с. 175–184).

Практичний блок (с. 185–186).

Діагностичний блок (для самоконтролю — с. 187–199).

 Рекомендована література: 2–5 (6, 9–11, 14, 16–20, 26–28, 29–35).

Практичне заняття № 10
ОПРАЦЮВАННЯ, АНАЛІЗ ТА ІНТЕРПРЕТАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ
ПЕДАГОГІЧНОГО ЕКСПЕРИМЕНТУ
(презентація науково-дослідного проєкту)

◆ **Питання, винесені на обговорення:**

1. Опрацювання результатів педагогічного експерименту.
2. Аналіз результатів педагогічного експерименту.
3. Інтерпретація результатів педагогічного експерименту.

Теоретичний блок (с. 175–184).

Практичний блок (с. 185–186).

Діагностичний блок (для самоконтролю — с. 187–199).

 Рекомендована література: 2–5 (6, 9–11, 14, 16–20, 26–28, 29–35).

Практичне заняття № 11
РОЗВ'ЯЗУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ЗАДАЧ І СИТУАЦІЙ
НА ВИЗНАЧЕННЯ ПОКАЗНИКІВ ЯКОСТІ ОСВІТИ
(на прикладі дошкільної освіти і загальної середньої освіти)

◆ **Питання, винесені на обговорення:**

1. Діагностування наукових досліджень.
2. Методи математичної статистики для визначення кількісних показників у наукових дослідженнях.
3. Вимірювальні шкали.
4. Методи зведення результатів наукових досліджень.
5. Інтерпретація результатів наукових досліджень.

Теоретичний блок (с. 200–218).

Практичний блок (с. 220–221).

Діагностичний блок (для самоконтролю — с. 226–247).

📖 *Рекомендована література: 1–5* (7, 9–11, 14, 15–17, 25–28, 29–35).

Практичне заняття № 12
РОЗВ'ЯЗУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ЗАДАЧ І СИТУАЦІЙ
НА ВИЗНАЧЕННЯ ПОКАЗНИКІВ ЯКОСТІ ОСВІТИ
(на прикладі вищої освіти)

◆ **Питання, винесені на обговорення** (с. 219)

Теоретичний блок (с. 200–218).

Практичний блок (с. 221–225).

Діагностичний блок (для самоконтролю — с. 248–260).

📖 *Рекомендована література: 1–5* (7, 9–11, 14, 15–17, 25–28, 29–35).

Семінарське заняття № 3
ПОЕТАПНЕ ПРОЄКТУВАННЯ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
(мікропрезентація на прикладі курсової роботи)

◆ **Питання, винесені на обговорення:**

1. Студент як суб'єкт наукової діяльності.
2. Навчально-наукова робота студентів.

Теоретичний блок (с. 261–278).

Практичний блок (с. 279).

Діагностичний блок (для самоконтролю — с. 281–294).

📖 *Рекомендована література: 2–5* (8–13, 15–18, 22, 26–28, 29–35).

Семінарське заняття № 3
ПОЕТАПНЕ ПРОЄКТУВАННЯ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
(мікропрезентація на прикладі курсової роботи)

◆ **Питання, винесені на обговорення:**

1. Педагог як суб'єкт наукової діяльності.
2. Студент-магістр як суб'єкт наукової діяльності.
3. Науково-дослідна робота студентів.

Теоретичний блок (с. 261–278).

Практичний блок (с. 279).

Діагностичний блок (для самоконтролю — с. 281–294).

📖 *Рекомендована література: 2–5* (8–13, 15–18, 22, 26–28, 29–35).

Організація контролю навчальної діяльності студентів

1. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль та самостійна робота																Іспит	Сума
Змістовий модуль 1								Змістовий модуль 2								50	100
18 + 5 (МК)*								22 + 5 (МК)									
С1	С2	П1	П2	П3	П4	П5	П6	П7	П8	П9	П10	П11	П12	С3	С4		
3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3		

* Примітка:

МК — модульний контроль; С — семінарське заняття; П — практичне заняття.

2. Система виставлення балів

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням:

◆ на *семінарсько-практичні заняття* припадає 40% семестрової оцінки; максимальна кількість балів — 40;

семінарські заняття — 20 (4 заняття по 3 бали), при цьому:

3 бали — студент виконав усі завдання згідно плану заняття;

2 бали — студент виконав 70% завдань;

1 бал — студент виконав не менше 30% завдань;

практичні заняття — 12 (4 заняття по 3 бали), при цьому:

3 бали — студент виконав усі завдання згідно плану заняття;

2 бали — студент виконав 70% завдань;

1 бал — студент виконав не менше 30% завдань;

практичні заняття — 8 (4 заняття по 2 бали), при цьому:

2 бали — студент виконав усі завдання згідно плану заняття;

1 бал — студент виконав не менше 50% завдань.

♦ *контрольні заміри* (2 модульні контрольні роботи за тестовими завданнями трьох рівнів складності): 10% семестрової оцінки; максимальна сума балів — 10 (по 5 балів);

♦ *самостійна робота* та виконання *індивідуальних науково-дослідного завдання* оцінюються в межах балів, винесених на семінарські і практичні заняття;

♦ *науково-дослідна робота* (виконання індивідуального науково-дослідного проєкту «Мій професійний портрет»): 10% семестрової оцінки; максимальна кількість балів — 10 за такими критеріями:

9–10 балів — високий (творчий) рівень виконання завдань;

7–8 балів — достатній (реконструктивний) рівень;

5–6 балів — середній (репродуктивний) рівень;

1–4 бали — низький (студент виконав окремі елементи завдань);

♦ *іспит* — 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів — 50 (включає 10 балів за науково-дослідну роботу).

Критерії оцінювання завдань різного рівня складності:

тестові завдання першого рівня складності — 1 бал за правильну відповідь;

тестові завдання другого рівня складності — 2 бали;

завдання третього рівня складності — 5 балів.

Приклади завдань третього рівня складності:

♦ розв'язування науково-дослідних задач;

♦ виконання проблемно-експериментальних завдань;

♦ побудова графічних (діаграм, гістограм тощо) і табличних зображень;

♦ розроблення моделей;

♦ визначення наукового апарату дослідження за загальноприйнятими методологічними параметрами.

Враховується: активність студента під час аудиторних занять; самостійність, оригінальність, творчий підхід і своєчасне виконання завдань; посиљна активна участь студента у наукових заходах кафедри (семінарах, конференціях, олімпіадах тощо). Особлива увага звертається на відвідування занять студентом. Відпрацювання занять, пропущених з поважних причин, проводиться за розкладом консультацій викладачів.

Академічна доброчесність

Дотримання академічної доброчесності під час вивчення курсу забезпечує:

♦ обговорення на першому лекційному занятті правил академічної доброчесності, що є виявом наукової культури студента-дослідника;

♦ попередження про наслідки плагіату чи інших форм недоброчесності (їх виявлення в письмовій роботі студента є підставою для незарахування викладачем завдання, незалежно від масштабів плагіату чи обману);

♦ неможливість (заборона) користування мобільними пристроями під час іспиту, виконання модульних контрольних робіт і самостійних практичних завдань під час аудиторних занять (за винятком часу, відведеного для виконання розрахункових завдань чи задач);

♦ обов'язкове посилання на використані літературні джерела під час написання творчих завдань (есе, тез доповідей, наукової статті та інших наукових продуктів);

♦ виконання науково-дослідної роботи (індивідуальний науково-дослідний проект «Мій професійний портрет») передбачає самостійну, оригінальну науково-дослідну діяльність студента, вияв ним творчого підходу, культури наукового і професійного мислення, дослідницьких здібностей, наукової культури тощо;

♦ побудова графічних (діаграм, гістограм тощо) і табличних зображень, розроблення науково-дослідних моделей здійснюється виключно на основі власних досліджень студента.

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Шкала оцінювання: університету, національна та ECTS

<i>Оцінка в балах</i>	<i>Оцінка ECTS</i>	<i>Визначення</i>
90–100	A	відмінно
81–89	B	добре
71–80	C	
61–70	D	задовільно
51–60	E	
21–50	FX	незадовільно
Менше 20	F	

3. ПИТАННЯ, ВИНЕСЕНІ НА ІСПИТ

1. Наука як система знань і сфера людської діяльності.
2. Теоретичні та методологічні принципи науки, її цілі, функції. Наукознавство.
3. Наукове пізнання, сутність, його рівні і види.
4. Структурні компоненти теоретичного пізнання.
5. Єдність емпіричного і теоретичного, теорії і практики.
6. Методологія в педагогіці (загальнонауковий рівень, конкретно-науковий рівень).
7. Понятійно-категоріальний апарат наукового дослідження.
8. Класифікація наукових досліджень.
9. Методологічні підходи до організації наукових досліджень якості освіти.
10. Інформаційне забезпечення наукових досліджень.
11. Концепція та логіка наукового дослідження.
12. Методологічні параметри наукового дослідження.
13. Актуальність дослідження, її обґрунтування.
14. Об'єкт і предмет дослідження.
15. Формулювання мети та визначення завдань дослідження.
16. Гіпотеза, її формування.
17. Теоретико-методологічна основа дослідження.

18. Новизна дослідження. Теоретична і практична значущість.
19. Визначення загальноприйнятих методологічних параметрів наукових досліджень якості освіти.
20. Методи наукового дослідження (сутність, класифікація).
21. Теоретичні методи наукового дослідження, вимоги до їх застосування у дослідженні актуальних проблем менеджменту, експертизи та організації освітнього простору.
22. Абстрагування і конкретизація.
23. Аналіз і синтез.
24. Індукція, дедукція, традукція.
25. Порівняння й аналогія.
26. Моделювання.
27. Ідеалізація та формалізація.
28. Екстраполяція.
29. Конкретизація й узагальнення.
30. Емпіричні методи (сутність, класифікація).
31. Спостереження (сутність, види, вимоги до застосування у процесі дослідження актуальних проблем освітніх, педагогічних наук, менеджменту, експертизи та організації освітнього простору).
32. Вивчення документації та результатів професійної діяльності в сфері освітніх, педагогічних наук, менеджменту, експертизи та організації освітнього простору.
33. Опитувальні (статистичні) методи наукового дослідження (бесіда, інтерв'ю, анкетування).
34. Методи вимірювання та оцінювання. Соціометрія.
35. Педагогічний експеримент (сутність, особливості, функції).
36. Види педагогічного експерименту, вимоги до його організування у процесі дослідження актуальних проблем освітніх, педагогічних наук, менеджменту, експертизи та організації освітнього простору.
37. Етапи проведення педагогічного експерименту.
38. Техніка застосування констатувального експерименту першого порядку.
39. Зміст, організація та методика формувального експерименту.
40. Констатувальний експеримент другого порядку у наукових дослідженнях.
41. Теоретико-методологічні засади діагностування педагогічного дослідження.
42. Методико-технологічні засади опрацювання результатів наукових досліджень.
43. Діагностичні методики вивчення педагогічних явищ.
44. Використання методів математичної статистики для визначення кількісних показників у наукових дослідженнях.
45. Методи зведення результатів наукових досліджень.
46. Інтерпретація результатів наукового дослідження актуальних проблем освітніх, педагогічних наук, менеджменту, експертизи та організації освітнього простору.
47. Магістерська робота, мета і значення у навчальній діяльності та науково-дослідній роботі студента. Тематика.
48. Вимоги до структури і змісту магістерської роботи. Схема викладу, обсяг і оформлення.

49. Головні етапи виконання магістерської роботи.
50. Оформлення літературних джерел.
51. Підготовка до захисту та захист магістерської роботи.
52. Проєктування та моделювання наукового дослідження.
53. Педагог як суб'єкт наукової діяльності.
54. Студент як суб'єкт наукової діяльності.
55. Навчально-наукова робота студентів.
56. Науково-дослідна робота студентів.
57. Наукова діяльність (сутність, види, особливості).
58. Єдність науково-педагогічної та інноваційної діяльності фахівця сфери освітніх, педагогічних наук, менеджменту, експертизи та організації освітнього простору.
59. Наукова культура дослідника.
60. Наукова творчість дослідника.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна (базова)

1. Бабенко В.В. Основи теорії ймовірностей і статистичні методи аналізу даних у психологічних і педагогічних експериментах: навч. посіб. Львів: Видав. центр ЛНУ імені І. Франка, 2009. 184 с.
2. Ковальчук Л. Моделювання науково-педагогічних досліджень: навч. посіб. – Львів: Видав. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 520 с.
3. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. Київ: Кондор, 2003. 192 с.
4. Підласий І.П. Діагностика і експертиза педагогічних проєктів: навч. посіб. Київ: Україна, 1998. 343 с.
5. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підручник. Київ: Знання, 2006. 307 с.

Додаткова (допоміжна)

6. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: метод. посіб. для студ. магістратури. Київ: Центр навч. л-ри, 2003. 316 с.
7. Воловик П.М. Теорія ймовірностей і математична статистика в педагогіці. Київ: Рад. шк., 1989. 221 с.
8. Кловак Г.Т. Основи педагогічних досліджень: навч. посіб. Чернігів: Чернігів. держ. центр науково-технічної і економічної інформації, 2003. 260 с.
9. Ковальчук Л. Основи педагогічної майстерності: навч. посіб. Львів: Видав. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. 608 с.
10. Ковальчук Л. Практикум з педагогіки: навч. посіб. Львів: Видав. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2005. 253 с.
11. Ковальчук О., Когут С. Основи психології та педагогіки: навч. посіб. За заг. ред. Л. Ковальчук. Львів: Видав. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2009. 624 с.
12. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. Київ: Знання, 2005. 486 с.

13. Максименко С.Д. Теорія і практика психолого-педагогічного дослідження. Київ: Укрвузполіграф, 1990. 239с.
14. Методичні рекомендації щодо написання, оформлення та захисту магістерської роботи / Укладачі Л.О. Ковальчук, Н.Я. Яремчук. Відп. за випуск О.В. Квас. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 65 с.
15. Основи методології та організації наукових досліджень: навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнктів. За ред. А.Є. Конверського. Київ: Центр учб. л-ри, 2010. 352 с.
16. Стеченко Д.М., Чмир О.С. Методологія наукових досліджень: підручник. Київ: Знання, 2007. 220 с.
17. Тверезовська Н.Т., Сидоренко В.К. Методологія педагогічного дослідження: навч. посіб.; Кабінет Міністрів України, Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. Київ: Центр учб. л-ри, 2013. 439 с.
18. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2006. 352 с.
19. Pilch T., Bauman T. Zasady badań pedagogicznych: Strategie ilościowe i jakościowe. Warszawa: Wyd-wo Akademickie «Żak», 2010. 376 s.

Інтернет-джерела

20. Бірта Г.О., Бургу Ю.Г. Методологія і організація наукових досліджень. навч. посіб. Київ: Центр учб. л-ри, 2014. 142 с. URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Burhu_Yurii/Metodolohiia_i_orhanizatsiia_naukovykh_doslidzhen.pdf (дата звернення: 4.09.2017).
21. Закон України «Про вищу освіту». *Голос України*. 2014. №148 (5898). 6 серпня. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення: 5.09.2014).
22. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19> (дата звернення: 4.12.2018).
23. Закон України «Про освіту». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>; <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення: 28.01.2019).
24. Закон України «Про повну загальну середню освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20>. (дата звернення: 25.05.2020).
25. Руденко В.М. Математична статистика: навч. посіб. Київ: Центр учб. л-ри, 2012. 304 с. URL: http://shron1.chtyvo.org.ua/Rudenko_Volodymyr/Matematychna_statystyka.pdf (дата звернення: 29.05.2018).
26. Сисоєва С.О., Кристопчук Т.Є. Методологія науково-педагогічних досліджень: підручник. Рівне: Волинські обереги, 2013. 360 с. URL: http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/9021/1/Metodologiya_naukovo-pedagogichnikh_doslidzhen.pdf (дата звернення: 4.12.2018).
27. Тарелкін Ю.П., Цикін В.О. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Суми: Вид-во СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2010. 196 с. URL: http://dl.khadi.kharkov.ua/pluginfile.php/42501/mod_resource/content/1/tarielkin_yu_p_tsikin_v_o_metodologiya_naukovykh_doslidzhen.pdf (дата звернення: 4.09.2017).
28. Чернілевський Д.В., Антонова О.Є. та ін. Методологія наукової діяльності: навч. посіб. За ред. проф. Д.В. Чернілевського. Вінниця: Вид-во АМСКП, 2010. 484 с. URL:

http://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Upload/Kafedry/Biofizyky/2014/chernylevsky_y_mnd_2010.pdf (дата звернення: 4.09.2017).

ІНШІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ:

29. *Вища освіта України.*

30. *Вища школа.*

31. *Вісник Львівського університету.* Серія педагогічна.

32. *Освіта і управління.*

33. *Практика управління закладом освіти.*

34. *Управління освітою.*

35. *Управління школою.*

♦ освітні сайти Інтернет (<http://mon.gov.ua>; <http://www.pedpresa.com.ua>; <https://www.coursera.org>; <https://www.ed-era.com> та ін.)

♦ бібліотека кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи Львівського національного університету імені Івана Франка (вул. Туган-Барановського, 7);

♦ наукова бібліотека імені Василя Стефаника (вул. Стефаника, 2);

♦ наукова бібліотека Львівського національного університету імені Івана Франка (вул. Драгоманова, 5, 17);

♦ ресурсний центр інклюзивної освіти (кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи Львівського національного університету імені Івана Франка);

♦ педагогічна бібліотека (вул. Зелена, 24).